

Българска Асоциация за Лизинг

Изх. № 07 / 05.07.2010

ОТ:

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА ЛИЗИНГ

Бул. „Александър Стамболийски“ № 27 Б, ап. 8, ет. 2

Гр. София

ДО:

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Пл. „Славейков“ № 4А

Гр. София

КОПИЕ:

ДИРЕКЦИЯ „ПРАВНА“

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

Пл. „Княз Александър I“ № 1

Гр. София

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА
№ 15-0014 / 05.07.2010
София, пл. „Княз Александър I“ № 1

Относно: Прилагане на новия ЗПКр. от страна на лизинговите компании в България

Уважаеми Дами и Господа,

От името на членовете на Българска Асоциация за Лизинг бихме искали да помолим за вашето становище по отношение на прилагането на нормите на новия Закон за Потребителския Кредит (ЗПКр.), в сила от 12.05.2010 г. по отношение на някои специфични аспекти на сделките за финансов лизинг.

В Българската асоциация за лизинг (БАЛ) членуват дружества, чийто основен предмет на дейност е лизинг на движими и недвижими вещи. Според данни на БНБ размерът на лизинговия пазар, определен от нетните лизингови вземания по финансов и оперативен лизинг към 31.12.2009 г. надхвърля 4,9 млрд. лв. В БАЛ членуват 21 лизингови компании, с пазарен дял, надхвърлящ 85%.

Бул. Ал. Стамболийски 27Б, ет. 2, София, тел/факс: 9804930
e-mail: assistant@leasing-bulgaria.org; web: www.leasing-bulgaria.org

С оглед прилагане на новия ЗПКр. по отношение на сделки за финансов лизинг с потребители, бихме искали да помолим за вашето становище по отношение на:

1. Приложимостта на разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от Новия ЗПКр. по отношение на договорите попадащи под обхвата на чл. 4, ал. 1, т. 4 от Новия ЗПКр.

Пример за такъв вид договор е договорът за финансов лизинг с възможност (опция) за придобиване на лизинговата вещ. Този вид договор попада под обхвата на чл. 3, ал. 3 ЗПКр. поради предвидената в договора възможност за придобиване. В същото време, лизингодателят в качеството си на кредитор не притежава правните средства да принуди потребителя да упражни правото си да придобие вещта и респективно да заплати необходимата във връзка с упражняването на това право цена. Непо повече, при хипотезата на неупражняване на правото за придобиване на вещта, лизинговият договор би имал правните и икономически характеристики на обикновен договор за наем. В тази връзка, подобен вид договори не предвижда задължително прехвърляне на собствеността и попада под обхвата на чл. 4, ал. 1, т. 4. Може ли при тази хипотеза да се счита че чл. 4, ал. 1, т. 4 е специален по отношение на чл. 3, ал. 3 ЗПКр. с оглед приложимостта на разпоредбите на ЗПКр и в резултат от това попада ли този вид договори в обхвата на Закона?

2. Разпоредбите на чл. 27 – чл. 28 ЗПКр. прилагат ли се по отношение на договорите за финансов лизинг и свързаните с тях доставки на лизингови вещи, тъй като в посочената хипотеза между потребителя и доставчика на стоката (продавача, от който лизингодателят придобива собствеността върху стоката по възлагане на потребителя) не се сключва какъвто и да е договор? Т.е. в хипотезата, при която договорът за покупко – продажба се сключва между кредитора (лизингодателя) и доставчика на стоката (продавача), счита ли се този договор за покупко – продажба за свързан с договора за лизинг по смисъла на ЗПКр. и ако да, то как се прилагат съответно разпоредбите на чл. 27 и 28 ЗПКр., в това число:

2.1. Как следва да се третира първоначалната вноска по лизингови договори във връзка с чл. 27 и сл. ЗПКр.:

- Като платен задатък (капаро) по смисъла на ЗЗД, който не подлежи на връщане?

Или

- Като самоучастие от страна на потребителя, което при отказ на потребителя в рамките на 14 дневния срок, предвиден в закона подлежи на връщане при хипотезите на чл. 27, ал. 5 и ал. 7 ЗПКр.?

2.2. При упражнено право на отказ, как следва да се третира въпросът за връщането на вещта и действието на свързаните договори, в това число договора за закупуване на вещта (по който потребителят не е страна), с оглед изричния текст на чл. 29 ЗПКр., съгласно който, потребителят упражнил правото си на отказ от потребителски кредит е задължен да върне в срок от 30 дни главницата по

договора и отказът му влиза в сила от изплащането ѝ (ал. 5 на чл. 29), както и във връзка с разпоредбите на чл. 27, ал. 5 ЗПКр.?

а) В случай, че се приеме, че потребителят има право да върне вещта на доставчика, как следва да се третира въпросът с първоначалната вноска платена по договора за лизинг, която представлява разликата между главницата по договора за кредит и покупната цена платена от кредитора (лизингодателя) на доставчика. В същата връзка, кой следва да поеме разходите, свързани с пререгистрацията на вещта и прехвърлянето на собствеността обратно на доставчика - в случаите, когато за разпоредителните сделки в закона е предвидена особена форма, както и когато пререгистрацията се изисква по закон при промяна на собствеността.

б) В случай, че се приеме, че потребителят има право да върне вещта вместо главницата в парична форма, то може ли тогава да се приеме и че кредиторът (лизингодателят) има право да предвиди в договора обезщетение за претърпените вреди, в размер равен на разликата между главницата и намалената стойност на вещта, вследствие овехтяването и обезценяването ѝ. Такова обезценяване фактически винаги ще бъде налице, дори на вещта да не са нанесени каквито и да е щети, тъй като още със самото придобиване правото на собственост върху вещта от лизингодателя, стойността ѝ се обезценява незабавно след като престане да бъде „нова“, тъй като същата се превръща във вещь „втора употреба“ веднага след като е продадена веднъж от производителя и допълнително от факта, че е била във владение и употреба на потребителя за даден период (който може да достигне до 45 дни)?

3. Следва ли разходите за застраховки Гражданска отговорност и Каско/Имущество да се вземат предвид при изчисляването на ГПР съгласно чл. 19 и § 1.1. Доп. Разпоредби на ЗПКр. и ако да – следва ли да се вземат предвид при изчислението на Общата сума дължима от потребителя по смисъла на §1., т. 2 от Доп. Разпоредби на ЗПКр?

Застраховка Гражданска отговорност е задължителна съгласно българското законодателство и е безусловно необходима за ползването на превозни средства, обект на лизингови сделки попадащи под обхвата на ЗПКр. Застраховките Каско/Имущество са свързани с покриването на рисковете от ползването/притежанието на финансираната вещь, като не представляват елемент от дохода на Лизингодателите в качеството им на кредитори и би следвало нормално да бъдат сключени от Потребителя при покупката на вещь на значителна стойност.

Като благодарим предварително за времето, което ще отделите за разглеждане на горните въпроси, оставаме на ваше разположение за уточнения и детайли.

Теодор Маринов
/Съ-председател/

С уважение

БАЛ Даниел Величков
/Съ-председател/